

Třetí adventní týden – třetí okultní zkouška a třetí mysterijní ctnost starověku. Volně podle S.O.Prokofjeva a R.Steinera zpracoval Jan Kment

Čtyři druhy pokušení přistupují k lidské duši v době od svátku Michaela k Vánocům; obzvláště silné je jejich působení v době adventní, když převaha vnějších sil temnoty nad vnějšími silami světla dosahuje v přírodě svého vrcholu. Pro celé podzimní období, ale obzvláště silně v době adventní tak zní z duchovního světa skrze bytost Michaelovu k člověku mysterijní varování: "Střež se před zlem!"

V třetím adventním týdnu se blíží lucifersko-ahrimanské mocnosti k třetímu článku lidské bytosti, k tělu astrálnímu. Chtějí v něm probudit všechny možné nízké vášně a pudy, ale také pocity strachu a úzkosti. Člověka naplňuje ochromující děs před blížícím se prahem duchovního světa, prožívá v tušení jeho strážce, jakož i strach před nadcházejícím rozdělením vlastní bytosti na člověka myšlení, člověka cítění a člověka vůle. Jeho tři duševní síly mají sklon nezdravě jednostranně bujet až do podob dravého orla, řvoucího lva a divokého býka.

Vůči takovému nebezpečí jde nyní, ve třetím adventním týdnu, o to vypracovat ctnost odvahy, statečnosti, všeobecněji řečeno ducha-přítomnosti, schopnosti neztratit sebe sama (tedy neztratit plně bdělé vědomí a sebevědomí) při jakkoliv náročné situaci. To z esoterického stanoviska znamená udržet silami vlastního jáství tři základní síly duše (sílu orlí, lví a býčí) v harmonickém vzájemném působení a v plně dynamické rovnováze.

V třetím adventním týdnu je nejvhodnější doba pro podstoupení třetí okultní zkoušky, zkoušky vzduchem. (Opět zde máme souvislost s třetí oblastí astrálního světa, oblastí „vzdušnou“, sestávající z útvarů, v nichž ještě je obsažena antipatie, ale převládá v nich už sympatie. Takové útvary by se daly označit jako útvary „přání“, jemné vanoucí touhy.) Při třetí zkoušce musí člověk odolat stále narůstajícímu osamocení. Při této zkoušce nejde o to splnit nějaký předem daný cíl – nejsme zde ničím podněcováni k jednání, vznášíme se ve vzduchu a jsme odkázáni na to, abychom našli cestu dále vlastními silami. To vyžaduje rozvoj velké odvahy a duchapřítomnosti, schopnosti jednat bez váhání, kdy nalézáme jediný pevný opěrný bod uvnitř naší bytosti. Jsme tím vedeni k vyššímu Já, které je jediné schopné řídit síly myšlení, cítění a chtění a udržovat je ve spolupůsobící rovnováze.

Ve smyslu terminologie „Filosofie svobody“ můžeme říci, že je třeba u této zkoušky jednat z nejčistších impulsů morální fantazie.

Tak se nám v charakteru třetí zkoušky již zřetelně ukazuje to, co na předchozích dvou stupních ještě nebylo tak zřetelné – totiž, že od vedení člověka v adventní době postupně odstupují bytosti třetí hierarchie, které ho jinak celý rok vedou.

Bytosti z hierarchie Archeů (ty, které na starém Saturnu prodělaly vývoj svého lidství na ohnivém elementu) odstupují v menší míře v prvním adventním týdnu od vedení celého lidstva; od těch, kteří úspěšně složili „zkoušku ohněm“, odstupují v míře mnohem větší.

Bytosti z hierarchie Archandělů (nesoucí v sobě plně vyvinutého ducha oživujícího, proměněné tělo éterické, jehož otiskem na Zemi vodní element) odstupují do jisté míry od vedení lidstva, národů a velkých skupin lidí; od těch, kteří úspěšně složili „zkoušku vodou“ odstupují v podstatně větší míře.

Konečně se v třetím adventním týdnu zeslabuje vedení jednotlivých lidí jejich Anděly strážnými, čímž začíná skutečně nejtemnější období roku, období největší kosmické opuštěnosti člověka. To je zároveň nutnou přípravou na čtvrtý adventní týden vrcholící svatou nocí Vánoční. V třetím adventním týdnu nadchází vhodná doba k mikrokosmickému zopakování třetího makrokosmického činu nátanské duše, třetího předstupně mysteria Golgoty.

Na konci atlantského eonu hrozilo ze strany odpůřících duchů největší nebezpečí třem základním silám lidské duše. Následkem silného lucifersko-ahrimanského vlivu se mohlo stát, že by se tyto tři síly osamostatnily a rozestoupily ještě předtím, než mohly být vedeny zesíleným lidským Já. To bylo v té době ještě velice slabé a nemohlo bez pomoci konkurovat silám odpůřících mocností. Jako následek tohoto chybného vývoje by lidstvo upadalo zpět na stupeň zvířecí, přičemž by přijalo tři rozdílné formy zvířecí přirozenosti: lidstvo by se rozštěpilo na tři skupiny s jednostranným vývojem myšlení, citění resp. chtění, jejichž vnější tělesná fyziognomie by se stále více stávala podobnou orlu, lvu resp. býku, a vnitřně by všichni lidé nabyli dračí astrální přirozenosti. To by vedlo k vítězství astrálního draka nad člověkem a opět ke znemožnění vývoje lidského Já.

Aby odvrátila toto nebezpečí, sestoupila nátanská duše do nejnižších oblastí sluneční sféry, rozprostírajících se až ke sféře měsíční. Tam do sebe přijala trojí typ sil: slunečně-hvězdné síly z výšin, slunečně-měsíční síly z okruhu a zemské síly z hlubin v jejich harmonickém spolupůsobení. Takto proniknuta ideálním poměrem všech tří sil tvořících v člověku myšlení, citění a chtění, obětovala potřeť svou bytostnou éterickou podstatu slunečnímu duchu Kristovu a stala se tím potřeť nositelem Jeho sil v kosmu. Tímto nadmyslovým sjednocením s Kristem byly tyto tři síly tak proměněny a zesíleny, že mohly od té doby léčivě a podpůrně působit na pozemské lidstvo. Lidem tak byla potřeť přinesena záchrana před nezvratným úpadkem. Duševní síly každého z nás tak byly tímto činem doslova spaseny. Tak mohly i tři naše základní duševní síly – myšlení, citění a chtění – nyní také říci: „Ne my, ale Kristus v nás.“ Tak byla zároveň dokonána záchrana lidské řeči, tentokrát ve vztahu k zevnímu světu. Člověku byla tehdy dána vloha, aby se jeho řeč mohla postupem času stát skutečným nositelem božského Loga.

Podobně, jako se třemi kosmickými činy otevřela nátanské duši Ježíšově brána k sestupu do temnoty Země (nezapomínejme na tehdy probíhající kali-jugu v plné síle) a tím ke čtvrté, nejtěžší oběti, tak se i třemi adventními týdny každoročně otevírá brána ke čtvrtému týdnu, jehož vyvrcholením je vzpomínka na její vtělení na Zemi, kterou si každoročně připomínáme a slavíme v době vánoční, v smyslově nejtemnější, avšak duchovně nejzářivější hodině roku...